

בעניין: _____ קבלאן ואח'

ע"י ב"כ עוה"ד עידו בלום ואח'
מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרים

- נ ג ד -

מפקד כוחות הצבא בשטחים הכבושים

המשיב

בקשה בהסכמה להגשת תגובה מטעם העותרים

בית-המשפט הנכבד מתבקש בזאת לאפשר לעותרים להגיש תגובה מטעמם להודעה מטעם המשיב, אשר התקבלה אתמול, 18.8.08.

בקשה זו מוגשת בהסכמתו האדיבה של עו"ד שירמן, ב"כ המשיב.

ולחן התגובה:

1. עניינה של העתירה במדיניות חדשה הננקטת בידי המשיב – מדיניות של הפעלת לחץ על פלסטינים מהגדה לעבור להתגורר לצמיתות ברצועת עזה, בין השאר באמצעות ניצול מצוקתם, על מנת לסחוט מהם "התחייבויות" שלא לשוב עוד לביתם שבגדה.
 2. מדיניות זו באה לידי ביטוי במקרים בהם פנו פלסטינים מהגדה למשיב, בבקשה להתיר את מעברם לרצועת עזה מסיבות שונות – ביקור בני זוגם או ילדיהם, ביקור בני משפחה חולים ועוד. הפונים קיבלו מן המשיב תשובה דומה: **מעברם יותר אך ורק אם יתחייבו שלא ישובו עוד לעולם לגדה.**
 3. על כן, בעתירה התבקש המשיב להתיר את מעברם של העותרת ובנה הקטן לביקור האב החולה ברצועת עזה בלא התניית המעבר ב"התחייבות", וכן **לחדול ממדיניות הפעלת לחץ על פלסטינים מהגדה המערבית לעבור להתגורר דרך קבע ברצועת עזה**, ובכלל זאת להימנע מהתניית מעברם של פלסטינים מהגדה המערבית לרצועת עזה בהתחייבות שלא לשוב עוד לגדה.
 4. בעתירה טענו העותרים כי מדיניות זו היא פסולה מכל וכל, חורגת מכל מתחם של סבירות ומידתיות, מתנגשת חזיתית עם האיסורים החמורים ביותר על פי המשפט הבינלאומי וסותרת את מהות תפקידו של המשיב כמפקד השטח הכבוש.
- בין השאר, הדגישו העותרים את האיסור החמור על העברות כפייה, הפעלת לחץ על מוגנים לעזוב את בתיהם ושינויים דמוגרפיים בשטח הכבוש (פסקאות 25-30 לעתירה), את חובותיו של המפקד הצבאי לדאוג לזכויותיהם של תושבי השטחים (פסקאות 22-24 לעתירה), ואת הפגיעה הקשה בזכויותיהם של תושבי השטחים הנובעת ממדיניות פסולה זו (פסקאות 35-46 לעתירה).

5. בעקבות הגשת העתירה, הורה כב' השופט דנציגר למשיב להגיש תגובה מקדמית לעתירה עד ליום 10.8.08.
6. ביום 18.8.08 הוגשה "הודעה מטעם המשיב". בהודעה הקצרה מטעמו ציין המשיב כי "הוחלט, לפני משורת הדין, באופן חריג ובנסיבות העניין המיוחדות לאשר את בקשתה של העותרת לביקור קצוב ברצועת עזה".
- "בנסיבות אלה" – כך סבור המשיב – "העתירה איננה אקטואלית עוד, ודינה להימחק".
7. אך לא בכדי כינה המשיב את המסמך הקצר שהגיש בשם "הודעה" ולא "תגובה", שכן תגובה עניינית ומהותית לעתירה ולטענות שהועלו בה – אין בו.
8. נראה שהמשיב מנסה להמנע מלהסביר את מדיניותו ומלתת תשובות לטענות שהועלו כלפיו, ולהתנער מביקורת שיפוטית באמצעות חריגה נקודתית חד פעמית, תוך הצגת הדבר כאילו בכך "נפתר העניין". התנהלות כזו אינה ראויה. אם אין בידי המשיב להצדיק ולנמק את מדיניותו הפסולה – מן הראוי שיודיע כי יחדל ממנה לאלתר. אם הוא מבקש בכל זאת להגן על מדיניותו זו – יתכבד וישיב לטענות כבדות המשקל שהועלו כלפיו. פטור בלא כלום – אי אפשר.
9. כפי שצינו העותרים בעתירה, אין מדובר במקרה יחיד. יהיה זה בלתי מתקבל על הדעת כי רק מי שתוגש בעניינו עתירה, יזכה אותו המשיב ב"פטור" ממדיניות הפעלת הלחץ ודרישת ה"התחייבויות" – בעוד בה בעת נוהג המשיב באופן פסול זה כלפי רבים אחרים, מחוץ לשבט ביקורתו של בית המשפט.
- ודוגמאות לכך כבר קיימות: כך, למשל, בבג"ץ 6180/08 **אמאם נ' מפקד כוחות הצבא בשטחים הכבושים** (עודנו תלוי ועומד), התבקשו סעדים דומים, אם כי בנסיבות מעט שונות. בעקבות הגשת העתירה הודיע המשיב כי החליט להתיר את מעברו של העותר בלא צורך בהתחייבות. אך באותה שעה ממש בה התקבלה הודעת המשיב – פלסטינית אחרת שביקשה לעבור מהגדה לרצועה, ואשר המוקד להגנת הפרט מטפל בעניינה, הוחתמה במת"ק בגדה בעל כורחה על התחייבות שלא תשוב עוד לגדה לעולם – כתנאי להתרת מעברה למשפחתה ברצועה.
10. לאור האמור, מבקשים העותרים כי בית המשפט הנכבד יורה למשיב להגיש הודעה משלימה מטעמו, בה ישיב בפירוט ובאופן ענייני לעתירה, לטענות שהועלו בה ולסעדים שהתבקשו בה – ובכלל זאת לסעד השלישי, אשר המשיב ב"הודעה" הקצרה מטעמו מתעלם ממנו בשתיקה רועמת.
- מטעמים אלו מתבקש בית-המשפט הנכבד להוציא צו על תנאי ביחס לסעד השלישי המבוקש בעתירה, להורות למשיב להגיש הודעה מעדכנת כמבוקש בסעיף 11 לעיל, וכן לחייב את המשיב בתשלום הוצאות משפט ושכר טרחת עורך-דין לעותרים.